Cyngor Bro Morgannwg

Llawlyfr Cynnal a Chadw Priffyrdd 2024

Cymdeithas Syrfewyr Sirol Cymru

County Surveyors' Society Wales

Rheoli'r Ddogfen

Rhif y Fersiwn	Diwygiadau a Wnaed	Dyddiad
F1.0	Dim – Gwreiddiol	Medi 2020
F1.1	Adolygiad USRN	Chwefror 2026

Cymeradwyaeth y Cyngor

Rhif y Fersiwn	Pwyllgor y Cyngor	Dyddiad
f1 .0	Pwyllgor y Cabinet	Mawrth 2024

Cyfrifoldeb am y Llawlyfr

Dangosir isod y cyfrifoldeb dros gyflawni'r cynllun hwn a'i ddiweddaru

Swyddog y Cyngor	Yn gyfrifol am
Rheolwr Cymdogaeth (Cynnal y Briffordd)	Sicrhau y cydymffurfir â'r llawlyfr a'i ddiweddaru

1 Cyflwyniad

Diben

Diben y llawlyfr hwn yw cofnodi sut mae'r cyngor yn rheoli cynnal a chadw priffyrdd. Mae'r llawlyfr yn dangos sut mae'r cyngor yn bwriadu cyflawni ei ddyletswyddau fel yr awdurdod priffyrdd. Mae'n cofnodi'r dulliau a ddefnyddir i sicrhau bod y risg i ddefnyddwyr yn cael ei fonitro a'i reoli'n briodol.

Cwmpas

Mae'r llawlyfr yn disgrifio sut mae'r cyngor yn cynnal y rhwydwaith ffyrdd sydd dan ei reolaeth. Mae'n nodi'r gweithdrefnau a ddefnyddir i gynllunio a chyflawni'r holl waith a swyddogaethau sy'n gysylltiedig â rheoli, gweithredu a chynnal a chadw asedau priffyrdd gan gynnwys sut mae'r gweithgareddau'n cael eu monitro i sicrhau y cydymffurfir â pholisïau'r cyngor.

Gofynion Cyfreithiol – Atodiad A

Y Cyngor yw'r Awdurdod Priffyrdd felly mae dyletswydd arno i fodloni gofynion y ddeddfwriaeth ganlynol:

- **Deddf Priffyrdd 1980:** Mae hon yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Priffyrdd i gynnal a chadw priffyrdd, a fabwysiadwyd fel rhai y gellir eu cynnal a'u cadw gydag arian cyhoeddus, a'u cadw'n ddiogel at ddefnydd y cyhoedd.
- **Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991:** Mae hon yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Priffyrdd i gydlynu'r holl waith ar y briffordd at ddibenion sicrhau diogelwch, lleihau anghyfleustra i ddefnyddwyr y briffordd, a diogelu'r briffordd a'r cyfarpar ynddi.
- **Deddf Rheoli Traffig 2004:** Mae hon yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Priffyrdd i sicrhau bod traffig yn symud yn ddidrafferth ar eu rhwydwaith ffyrdd a rhwydweithiau ffyrdd awdurdodau cyfagos.

Canllawiau Cenedlaethol

Er mwyn cynorthwyo awdurdodau i gyflawni eu dyletswyddau, darperir y Canllawiau Cenedlaethol canlynol. Mae'r dulliau a fabwysiadwyd yn y llawlyfr hwn yn seiliedig ar gynnwys y canlynol:

- "Seilwaith priffyrdd wedi'i reoli'n dda: Cod Ymarfer, Grŵp Cyswllt Ffyrdd y DU, 2016"
- "Dull Gweithredu ar sail Risg: Dull", 2019, CSSW, 2019
- "Llawlyfr Cofnodi Diffygion Arolygu Priffyrdd", CSSW, 2019

Cynlluniau a Dogfennau Perthnasol y Cyngor

Mae'r llawlyfr hwn yn rhan o gyfres o ddogfennau sy'n cefnogi dull y cyngor o reoli'r asedau priffyrdd. Mae'r rhain yn cynnwys; Cynllun Rheoli Asedau Priffyrdd, Cynllun Gwella Data Priffyrdd ac Adroddiadau Statws Blynyddol.

2 Rolau, Cyfrifoldebau a Chymwyseddau

Mae'r rolau, cyfrifoldebau a chymwyseddau sy'n ofynnol gan y rhai sy'n ymwneud â rheoli asedau priffyrdd y cyngor wedi'u diffinio isod.

Rolau a Chyfrifoldebau

Rôl	Cyfrifoldeb
Aelodau Cabinet	Cymeradwyo defnyddio'r ddogfen hon fel polisi'r cyngor.
Rheolwr Cymdogaeth (Cynnal y Briffordd)	Datblygu'r polisi a'r safonau, sicrhau eu bod yn cael eu gweithredu'n effeithiol, monitro'r canlyniadau a diweddaru'r asesiad risg.
Arweinydd Tîm (Arolygiadau)	Sicrhau eu bod yn cael eu gweithredu'n effeithiol, monitro ac adolygu'r canlyniadau.
Arolygwyr Priffyrdd	Cynnal arolygiadau yn unol â'r drefn arolygu, gan gofnodi'r data priodol i'w roi yn y system RhA.
Gangiau Gweithio	Cynnal atgyweiriadau yn unol â'r drefn atgyweirio a chofnodi'r data gofynnol i'w roi yn y system RhA.
Contractwyr	Cynnal atgyweiriadau yn unol â'r cyfarwyddiadau a chofnodi'r data gofynnol i'w roi yn y system rheoli asedau.

Cymwyseddau a Hyfforddiant

Mae CSS Cymru yn rheoli cynllun cadarnhau cymhwysedd sy'n cwmpasu ystod o gymwyseddau rheoli priffyrdd. Mae manylion cwmpas y cynllun wedi'u cynnwys yn Atodiad B.

3 Cofrestr Asedau a'r Stocrestr

Mae'r gofrestr asedau yn diffinio'r ffyrdd sy'n perthyn i'r cyngor ac a gynhelir ganddo. Mae'r stocrestr o asedau priffyrdd wedi'i seilio ar y gofrestr asedau ac mae'n cynnwys yr wybodaeth fanwl sydd ei hangen i reoli'r ased. Mae'r wybodaeth yn cynnwys swm, maint, deunydd adeiladu, cyflwr presennol ac ati pan fo'r data hynny ar gael.

Cofrestr Asedau

Mae'r cofnod diffiniol o'r ffyrdd sy'n gyfrifoldeb y cyngor, gan gynnwys y rhestr lawn o strydoedd mabwysiedig, wedi'i leoli ar y QGIS.

4 Rheoli Risg

Mae'r risgiau sy'n gysylltiedig â chynnal y briffordd yn cael eu rheoli drwy ddefnyddio'r dulliau a ddisgrifir isod. Mae hyn yn cynnwys sut mae'r dulliau'n cydymffurfio â'r dull ar sail risg sy'n ofynnol gan y Cod Ymarfer.

Cod Ymarfer

Cyhoeddwyd Cod Ymarfer diwygiedig (y cod) ar gyfer Priffyrdd "Well Managed Highway Infrastructure" ym mis Hydref 2016 yn darparu canllawiau y disgwylir i awdurdodau eu dilyn ac y gall ddibynnu arnynt wrth amddiffyn eu hunain yn erbyn hawliadau trydydd parti.

Y newid mwyaf arwyddocaol i'r canllawiau blaenorol, a gynigiwyd gan y cod ymarfer newydd, yw cyflwyno dull ar sail risg o wneud penderfyniadau i'w fabwysiadu gan bob awdurdod yn unigol.

Mae CSSC wedi datblygu dull mewn ymateb i'r cod y mae'n argymell y dylai awdurdodau ei fabwysiadu. Mae'r dull yn cynnwys datblygu Hierarchaeth, Trefn Arolygu a Threfn Atgyweirio ar gyfer asedau priffyrdd, ynghyd â'r safonau gofynnol a argymhellir ar gyfer archwilio ac atgyweirio diffygion.

Defnyddio Dull ar sail Risg CSSC

Mae cynnal a chadw priffyrdd yn cynnal asesiadau risg fel y nodir yn "CSSW Highways Asset Management Framework Recommended Practices - Recommended Practice 1 Risk Review". Gyda'r canlyniadau'n cael eu cofnodi yn yr "Asesiad Risg RP1 – Taenlen"

Nodir y trefnau hierarchaeth, arolygu ac atgyweirio asedau a fabwysiadwyd gan y cyngor a lle maent yn wahanol i (rhagori ar) y safonau a argymhellwyd gan CSSC yn nes ymlaen yn y ddogfen hon.

5 Hierarchaeth Rhwydwaith

Rhannwyd asedau priffyrdd yn gategorïau hierarchaeth rhwydwaith sy'n adlewyrchu defnydd a swyddogaeth. Mae hyn yn galluogi'r trefnau arolygu ac atgyweirio i fod yn gysylltiedig â'u risg gysylltiedig.

Sefydlu Hierarchaeth Rhwydwaith

Mae'r hierarchaethau rhwydwaith wedi'u deillio yn unol â'r Cod Ymarfer "Well-Managed Highway Infrastructure: A Code of Practice, UK Roads Liaison Group, 2016" a "Risk Based Approach: Method" gan CSSC. Mae manylion am sut y deilliwyd yr hierarchaethau i'w gweld yn "RP1 Adolygiad Risg Asedau Priffyrdd".

Categorïau Hierarchaeth Rhwydwaith

Gellir dod o hyd i fanylion yr hierarchaethau a ddefnyddir ar gyfer pob grŵp asedau yn Atodiad C. Mae manylion yr hierarchaeth a ddyrannwyd i bob ased unigol yn cael eu cadw yn systemau rheoli asedau'r cyngor. Nid yw hierarchaeth ar wahân ar gyfer troedffyrdd wedi ei sefydlu gan fod lonydd cerbydau a throedffyrdd yn cael eu harchwilio ar yr un pryd.

Cysondeb Rhanbarthol

Mae CSSC yn argymell cynnal ymgynghoriad ag awdurdodau cyfagos i sicrhau cysondeb rhanbarthol er mwyn gallu dyrannu hierarchaethau cyson i asedau sy'n croesi ffiniau. Ar hyn o bryd, nid yw'r broses ymgynghori wedi'i chwblhau eto. Ar ôl i hyn ddigwydd, bydd yr asedau â hierarchaethau gwahanol rhwng y cyngor ac awdurdod cyfagos yn cael eu rhestru yn Atodiad C ynghyd â'r rheswm dros y gwahaniaeth.

Diweddaru ac Adolygu

Caiff yr hierarchaethau eu hadolygu'n barhaus pan fydd newidiadau i'r ased a neu newidiadau sylweddol yn y defnydd (e.e. newidiadau arwyddol yn lefel y traffig). Mae'r hierarchaeth yn cael ei hadolygu a'i chadarnhau o leiaf bob dwy flynedd. Cedwir cofnodion yr adolygiad yn "RP1 Adolygiad Risg Asedau Priffyrdd Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg". Bydd unrhyw newidiadau a argymhellir wedyn i'r hierarchaeth yn cael eu cynnig i'r cyngor a chofnodir ei gymeradwyaeth.

6 Trefn Arolygu

Er mwyn monitro cyflwr ac anghenion atgyweirio'r ased mae'r cyngor yn defnyddio trefn o arolygiadau o wahanol fathau ac amlderau.

Mathau o Arolygiadau

Mae'r cyngor yn ymgymryd â'r mathau canlynol o arolygiadau:

1. **Arolygiadau Adweithiol/Ymatebol:** arolygiadau a gynhelir mewn ymateb i hysbysiad i'r awdurdod am ddiffygion posibl o ffynonellau eraill (gweithwyr y cyngor, aelodau'r cyhoedd, gwasanaethau brys ac ati).
2. **Arolygiadau Cynlluniedig/Rheolaidd:** Mae trefn o arolygiadau cynlluniedig sy'n nodi diffygion sydd â'r potensial i achosi niwed i ddefnyddwyr a nodi diffygion y mae angen eu hatgyweirio er mwyn atal gwaethygu dirywiad ac anghenion cynnal a chadw cynyddol (y gellir eu hosgoi).
3. **Arolygon Cyflwr:** Trefn o arolygon cyflwr sy'n cofnodi cyflwr cydrannau'r ased fel y gellir cael rhaglen adnewyddu/amnewid. Gall arolygon cyflwr fod yn weledol neu drwy beiriant a gallan nhw gynnwys profion lle bo hynny'n briodol ar gyfer y math o ased.

Mae arolygiadau cynlluniedig arferol yn gyfuniad o:

- **Arolygiadau Gyrru:** Arolygiadau o'r lôn gerbydau a gynhelir gyda gyrrwr ac Arolygydd Priffyrdd, a gynhelir o gerbyd araf ar gyflymder sy'n briodol i amodau'r ffordd.
- **Arolygiadau Cerdded:** arolygiadau a gynhaliwyd gan Arolygydd Priffyrdd ar droed ar gyflymder cerdded ar y droedffordd, lle asesir y droedffordd a'r ffordd gerbydau.

Amlder Arolygiadau

Arolygiadau Adweithiol

Pan fydd trydydd parti yn rhoi gwybod i'r cyngor am ddiffyg 'diogelwch', bydd archwiliad o'r diffyg yn digwydd o fewn 24 awr a bydd camau'n cael eu cymryd yn unol â threfn atgyweirio'r Cyngor (gweler y drefn atgyweirio yn Adran 7 am fanylion meini prawf diffygion diogelwch).

Pan fydd trydydd parti yn rhoi gwybod i'r cyngor am ddiffyg 'cynnal a chadw', bydd archwiliad o'r diffyg yn digwydd o fewn 5 diwrnod gwaith a bydd camau'n cael eu cymryd yn unol â threfn atgyweirio'r Cyngor (gweler y drefn atgyweirio yn Adran 7 am fanylion meini prawf diffygion cynnal a chadw).

Amlder Arolygiadau Arferol

Mae amlder Arolygiadau Arferol yn seiliedig ar yr Hierarchaeth Rhwydwaith. Fe'i penderfynir drwy ddefnyddio Dull Adolygu Risg Asedau Priffyrdd CSSC ac fe'i hadolygir bob 2 flynedd. Dangosir amlder arolygiadau

arferol isod.

Hierarchaeth Lôn Gerbydau	Cyfnod Arolygu	Cymhariaeth â Gofynion CSSC
CHSR	Bob mis	Bodloni
CH1	Bob mis	Bodloni
CH2	Bob 3 mis	Bodloni
CH3	Bob 6 mis	Rhagori
CH4	Bob 12 mis	Rhagori

Lle mae troedffordd yn bodoli, caiff ei harchwilio i amlder y lôn gerbydau fel y dangosir uchod.

Goddefiant Arolygu

Oherwydd effaith tywydd garw ac i ganiatáu ar gyfer salwch neu wyliau, mae'n bosibl na ellir bodloni'r amlderau penodedig o dan rai amgylchiadau. Rhaid i unrhyw newidiadau i'r amlderau gael eu cymeradwyo gan Arweinydd y Tîm (Arolygiadau) cyn iddyn nhw gael eu gweithredu.

Amserlen Arolygu

Mae llwybrau arolygu sy'n cydymffurfio â'r drefn uchod yn cael eu cynnal yn system rheoli asedau'r cyngor. Mae'r system rheoli asedau yn cynnwys manylion y trefnau arolygu, yr arolygiadau a gynhaliwyd a dyddiad yr arolygiad nesaf a drefnwyd. Mae arolygwyr yn cael gwybod am yr arolygiadau i'w cynnal ddechrau pob mis. Bydd defnydd a chymeriad ffordd yn cael eu hystyried wrth drefnu arolygiadau, er enghraifft er mwyn osgoi cyfnodau o niferoedd uwch o gerbydau wedi'u parcio. Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod amseriad yr arolygiad yn galluogi adnabod diffygion yn effeithiol.

Asedau a Arolygwyd

Mae'r asedau a arolygwyd yn ystod yr arolygiad arferol yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i) y canlynol:

- Cerbytffyrdd
- Troedffyrdd
- Gorchuddion, Gratiau a Fframiau (gan gynnwys cyfarpar Ymgymerwyr Statudol)
- Ymyl ffyrdd, Ymylon a Sianeli
- Systemau Draenio
- Gardiau, Ffensys a Systemau Atal
- Lleiniau ymyl, Coed a Gwrychoedd
- Stydiau a Marciau Ffordd
- Arwyddion
- Goleuadau Stryd
- Systemau Traffig, Croesfannau Rheoledig, Bolardiau a Chabinetau Goleuedig
- Glanweithdra a Thwf Chwyn

Cofnodi Cofnodion Arolygu

Cofnodir cofnodion o'r arolygiad a'r arsylwadau sy'n deillio o hynny drwy ddefnyddio cyfrifiaduron tabled a throsglwyddir y canlyniadau i'r System RhA mewn amser real.

Asesiadau Cyflwr

Mae'r cyngor yn cynnal yr asesiadau cyflwr canlynol ar eu hasedau priffyrdd.

Cerbytffyrdd

i. SCANNER (**Asesiad Cyflwr** Arwyneb Rhwydwaith Cenedlaethol y Ffyrdd)

   Mae SCANNER yn arolwg cyflwr peirianyddol a gynhelir o gerbyd sy'n symud ar gyflymder traffig. Cedwir canlyniadau'r arolwg oddi ar y safle gan WDM a gyrchir drwy'r rhyngwyneb WDM / WIP ar-lein.

ii. Asesiad Cyflwr Gweledol –

   Cynhelir arolwg cyflwr gweledol o'r holl ffyrdd drwy ddefnyddio Dull Asesu Cyflwr Gweledol CSSC. Asesir cyflwr y lôn gerbydau gan arolygydd hyfforddedig CSSC. Caiff gwybodaeth am gyflwr gweledol y lôn gerbydau ei storio yng nghronfa ddata AMS.

Trefnir arolygon SCANNER drwy gontract canolog a reolir gan Lywodraeth Cymru. Mae'r contract yn cynnwys Ffyrdd A, B a C. Nid yw arolygon SCANNER yn cael eu cynnal ar y rhwydwaith ffyrdd di-ddosbarth.

Cynhelir yr arolwg SCANNER ar yr amlderau canlynol

Cwmpas Blynyddol yr Arolwg Lonydd Cerbydau	
Dosbarth Ffordd	**SCANNER**
Ffyrdd A	100% (un cyfeiriad)*
Ffyrdd B	100% (un cyfeiriad)*
Ffyrdd C	25% (un cyfeiriad)

Nid yw asesiadau cyflwr gweledol yn cael eu cynnal ar hyn o bryd.

Troedffyrdd

Nid yw asesiadau cyflwr gweledol yn cael eu cynnal ar hyn o bryd.

Strwythurau

Asesiad Cyflwr Gweledol

Caiff adeiledau eu harolygu drwy ddefnyddio dwy lefel o arolwg:

i. Arolygiadau Cyffredinol (ACau); arolygiadau gweledol yw ACau, o bosibl gyda rhywfaint o asesiad ymarferol a sylfaenol, e.e. tapio morthwyl a mesuriadau.

ii. Prif Arolygiadau (PAau); arolygiad gweledol manylach yw PAau, gydag asesiad ymarferol o'r rhan fwyaf / pob elfen ynghyd ag asesiad manwl.

Mae Arolygiad Cyffredinol yn golygu cofnodi maint a difrifoldeb y diffygion a arsylwyd ar ffurflen ac wedyn cofnodir y data ohoni yn System Rheoli Pontydd y cyngor (AMX).

Mae Prif Arolygiad yn cynnwys creu adroddiad manwl ynghyd â'r data a gofnodwyd ar y ffurflen. Mae canlyniadau'r arolygiadau hyn hefyd wedi'u cynnwys yn System Rheoli Pontydd y cyngor (AMX).

Cynhelir asesiadau cyflwr ar yr amlderau canlynol.

Math o Arolygiad	Cwmpas yr Arolwg
Arolygiad Cyffredinol	100% Bob 2 flynedd
Prif Arolygiad	100% Bob 6 blynedd (lle bo angen*)

*Ar gyfer adeiledau llai sydd â mynediad hawdd, ystyrir bod arolygiad cyffredinol yn ddigonol heb fod angen cynnal Prif Arolygiad.

Goleuadau Stryd

Asesir cyflwr asedau goleuadau stryd fel a ganlyn:

Cyflwr Gweledol

Cynhelir asesiad cyflwr gweledol ar sail hap yn ystod ymweliadau cynnal a chadw gydag unrhyw ddiffygion amlwg neu asedau cyflwr gwael yn cael eu hadrodd a'u gweithredu yn unol â hynny.

Diogelwch Trydanol

Cynhelir profion trydanol gan gontractwr allanol ar yr holl offer. Cofnodir canlyniadau'r profion trydanol yn Cadarnhau ar y system rheoli asedau.

Math o Arolygiad	Cwmpas yr Arolwg
Trydanol	100% Bob 6 blynedd

Monitro o Bell

Mae gan y cyngor nifer o lusernau sy'n cael eu monitro o bell. Erbyn diwedd 2020/21 bydd tua 3700 o lusernau yn cael eu rheoli gan system monitro o bell Philips City Touch.

Cynhelir asesiadau cyflwr ar yr amlderau canlynol.

7 Trefn Atgyweirio

Blaenoriaethir atgyweiriadau a nodir drwy arolygiad neu gan drydydd parti ar sail y risg y maent yn ei pheri i ddefnyddwyr. Nodir y dulliau a ddefnyddir i wneud hyn isod.

Categorïau Diffygion

Defnyddir y data a gofnodir yn ystod yr arolygiadau i bennu categorïau diffygion. Mae categorïau diffygion yn blaenoriaethu atgyweiriadau drwy ddefnyddio'r amseroedd ymateb i ddiffygion a fabwysiadwyd gan y cyngor ac a ddangosir isod.

Diffyg Categorïau	Disgrifiad	Amser Ymateb
Diffyg Critigol	Sefyllfa lle mae'r swyddog arolygu yn ystyried bod y risg i ddiogelwch yn ddigon uchel i fod angen gweithredu ar unwaith, e.e. seler wedi cwympo, gorchudd cyfleustodau ar goll, coeden wedi cwympo, agoriad heb ddiogelwch	2 awr*
Diffyg Diogelwch	Ceisiadau gwasanaeth neu ddiffygion y mae angen ymateb iddynt cyn gynted â phosibl i ddileu’r risg bosibl o anaf i ddefnyddwyr	Gwneud yn saff erbyn diwedd y diwrnod gwaith nesaf
Cynnal a chadw Diffyg (Uchel)	Diffygion eraill y mae angen triniaeth arnynt i'w hatal rhag dirywio yn ddiffyg diogelwch cyn yr arolygiad nesaf a drefnwyd	15 diwrnod gwaith (diwrnod gwaith yw dydd Llun i ddydd Gwener ac eithrio gwyliau banc)

*Mae amser ymateb ar gyfer diffygion critigol yn cyfeirio at yr amser i fynychu'r safle i’w wneud yn ddiogel. Bydd y gwaith atgyweirio’n cael ei wneud cyn gynted â phosib wedi hynny. Gall gwneud yn ddiogel gynnwys arddangos hysbysiadau rhybuddio, cau neu ffensio i amddiffyn y cyhoedd rhag y diffyg.

Mathau o Ddiffygion a Lefelau Ymyrraeth – Atodiad D

Dangosir manylion y mathau o ddiffygion a nodwyd a'r lefelau ymyrraeth a ragnodwyd ar gyfer pob categori diffyg isod.

Math yr Ased	Math o Ddiffyg	Hierarchaeth	Meini Prawf Dimensiwn		Cymhariaeth â Gofynion CSSC
			Dyfnder/Uchder	Hyd a Lled	
Cerbytffyrdd	Twll yn y ffordd	Cyfan	>40mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 150mm	Bodloni
	Allwthiad	Cyfan	>40mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 150mm	Bodloni
Troedffyrdd	Twll yn y ffordd	Cyfan	>20mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 75mm	Bodloni

Gwaith Brys "24 awr"

Mae'r Cyngor yn gweithredu gwasanaeth brys 24 awr drwy Ganolfan Gyswllt y tu allan i oriau, Cyswllt Un Fro (www.bromorgannwg.gov.uk, 01446 700 111). Caiff digwyddiadau eu hadrodd i'r ganolfan gyswllt sy'n eu hanfon at y Swyddog ar Ddyletswydd a darperir ymateb brys os oes angen.

Mae'r gwasanaeth hwn yn darparu ymateb ar unwaith a chydlynol lle bo angen i gynnal diogelwch priffyrdd bob amser. Mae'r peryglon yr ymdrinnir â nhw yn cynnwys problemau fel llifogydd, rhew ac eira, gwaith stryd anniogel, methiant signalau traffig, perygl trydanol ger gosodiadau goleuadau stryd, anifeiliaid crwydr a chlirio'r briffordd yn dilyn damwain traffig ar y ffordd.

Caiff cofnod digwyddiad ei lunio gan y Swyddfa ar Ddyletswydd am bob cyfnod y tu allan i oriau. Pan ellir gohirio gweithredu'n ddiogel, defnyddir y log hwn i gychwyn unrhyw gamau ychwanegol sy'n ofynnol mewn cysylltiad â digwyddiadau penodol ar y diwrnod gwaith nesaf.

Archebu Gwaith

Mae archebion gwaith yn cael eu creu’n awtomatig drwy ddefnyddio system rheoli asedau'r cyngor yn dilyn ychwanegu at y cofnodion arolygu.

Cofnodi Cofnodion Atgyweirio

Ar ôl cwblhau'r gwaith atgyweirio, mae'r contractwr yn cofnodi'r diffyg a atgyweiriwyd gan nodi a yw'r maint neu'r dyfnder wedi newid ers yr archwiliad.

Mae'r contractwr yn dychwelyd yr archeb i'r cyngor.

Mae'r tîm gweinyddol yn diweddaru system rheoli asedau'r Cyngor gyda'r wybodaeth a gyflenwyd.

Dim ond ar ôl i'r holl gofnodion gael eu cofnodi yn y system rheoli asedau y bernir bod y diffyg wedi ei ‘atgyweirio'n llawn’.

8 Caffael

Dangosir manylion sut mae gwaith cynnal a chadw ar gyfer pob ased yn cael ei gaffael isod. Caiff gwaith ei gaffael drwy ddefnyddio cyfuniad o adnoddau mewnol ac allanol.

Dangosir isod sut mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu ar gyfer pob ased.

Ased	Math y Gwaith	Mewnol neu Gontractwr
Cerbytffordd	Arferol ac Adweithiol	Contract Cyfnod
	Wedi'u trefnu	Contract Fframwaith Cyfnod (De-ddwyrain Cymru)
Troedffyrdd	Arferol ac Adweithiol	Contract Cyfnod
	Wedi'u trefnu	Contract Fframwaith Cyfnod (De-ddwyrain Cymru)
Systemau Draenio	Glanhau Cafnau	Gweithlu Llafur Uniongyrchol Mewnol
Goleuadau Stryd	Arferol ac Adweithiol	Contract Cyfnod
	Wedi'u trefnu	Contract Fframwaith Cyfnod (De-ddwyrain Cymru)
Signalau Traffig	Arferol ac Adweithiol	Contract Cyfnod
	Wedi'u trefnu	Contract Fframwaith Cyfnod (De-ddwyrain Cymru)
Celfi Stryd	Arferol ac Adweithiol	Contractau Hap yn ôl yr angen

9 Cyswllt Cwsmeriaid

Rheolir cyswllt cwsmeriaid ynghylch yr ased priffyrdd fel y nodir isod.

System Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid

Derbynnir cyfathrebiadau gan y cyhoedd (cwsmeriaid) ac Aelodau'r Cyngor drwy'r dulliau canlynol:

- www.bromorgannwg.gov.uk
- Ffôn - 01446 700111
- E-bost– c1v@valeofglamorgan.gov.uk / contactonevale@valeofglamorgan.gov.uk
- Cyfryngau Cymdeithasol - Twitter a Facebook
- Post - Cyngor Bro Morgannwg, The Alps, Quarry Road, Gwenfô CF5 6AA

Cofnodir pob cais ar system perthynas cwsmeriaid y cyngor a'i gyfeirio at sylw'r Swyddog perthnasol. Y targed i benderfynu ar gamau gweithredu priodol yw pum diwrnod gwaith.

Mae cynnydd wrth ymdrin â chwynion yn cael ei fonitro a'i ddilyn i'w terfyn. Pan fydd y mater wedi cael sylw, caiff y gronfa ddata ei diweddaru i gofnodi'r camau a gymerwyd a, lle bo'n berthnasol, y dyddiad y cafodd y diffyg ei gywiro. Yn dilyn hynny, dywedir wrth y cwsmer am y camau a gymerwyd lle bo angen.

Hysbysiadau Cynllun ac Adroddiadau Gwaith Ffordd

Caiff Adroddiad Gwaith Ffordd wythnosol ei ddosbarthu i'r prif sefydliadau moduro, darparwyr gwasanaethau bysiau, gwasanaethau brys a chynghorau lleol. Mae'r wybodaeth hon hefyd ar gael drwy wefan y cyngor (https://www.valeofglamorgan.gov.uk/cy/living/Roads/Roadworks-and-Road-Closures.aspx).

Mae'r wefan yn rhoi manylion am y gwaith sy'n cael ei wneud ar bob llwybr, gan gynnwys natur a hyd disgwyliedig y gwaith, a'r dull o reoli traffig a ddefnyddir. Darperir cyhoeddusrwydd ychwanegol lle rhagwelir oedi traffig eithriadol o ddifrifol gan gynnwys defnyddio systemau negeseuon newidiol symudol.

10 Gweithgaredd Cyfleustodau

Mae gwaith trydydd parti yn effeithio ar gyflwr a rheolaeth y briffordd. Mae rheoli'r gweithgareddau

trydydd parti hyn wedi'i lywodraethu gan ddeddfwriaeth (Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991). Nodir y modd y mae'r cyngor yn cydymffurfio â'i ddyletswyddau o dan y Ddeddf hon.

Gwaith Stryd

Cydlynir yr holl weithgaredd cyfleustodau a wneir ar rwydwaith priffyrdd y cyngor gan y Tîm Gwaith Stryd ac fe'i cofnodir yn y system rheoli asedau. Mae'r Tîm Gwaith Stryd yn sicrhau bod yr holl ymgymerwyr statudol yn cydymffurfio â Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991 a'r holl ddiwygiadau fel yr hysbyswyd yn Neddf Rheoli Traffig 2004, i sicrhau bod yr holl waith a wneir ar y briffordd yn cael ei gwblhau i'r safonau gofynnol a'u bod wedi'u rhaglennu i achosi'r aflonyddwch lleiaf i aelodau'r cyhoedd.

Gellir dod o hyd i'r manylion cyswllt ar www.WHAUC.com.

11 Hawliadau Trydydd Parti

Gwneir hawliadau trydydd parti yn erbyn y cyngor pan fydd aelodau'r cyhoedd yn credu bod esgeulustod ar ran y cyngor wedi arwain at anaf neu ddifrod i eiddo.

Cysylltu â'r Cyngor

Os yw aelod o'r cyhoedd yn dymuno hawlio gan y cyngor, mae'n cysylltu â'r Ganolfan Alwadau a fydd yn darparu'r ffurflen 'Hawliad Trydydd Parti'.

Prosesu Hawliadau Trydydd Parti

Cedwir manylion y broses hawliadau trydydd parti gan y Tîm Cynnal a Chadw Priffyrdd.

Adolygu Hawliadau

Mae'r swyddog cyfrifol yn derbyn adroddiad blynyddol gan y tîm Yswiriant. Mae'r adroddiad yn nodi:

- nifer yr hawliadau
- dadansoddiad o'r math o hawliad (anaf personol/difrod i eiddo),
- yr ased y mae'n cyfeirio ato,
- manylion penodol yr hawliad, a
- p'un a oedd y cais yn llwyddiannus neu wedi'i wrthod.

12 Cynnal a Chadw Cynlluniedig "Cylchol" Arferol

Cynhelir gweithgareddau cynnal a chadw cylchol ar amlderau penodol i sicrhau y cyrhaeddir safon y gwasanaeth. Cynnwys gwagio cafnau a chynnal a chadw lleiniau ymyl. Dangosir amlder y gweithgareddau Cynnal a Chadw Cylchol isod.

Yr unig weithgaredd cynnal a chadw cylchol a wneir yw glanhau cafnau fel y dangosir isod:

Gweithgaredd	**Amlder**
Glanhau Cafnau	
Cafnau Safonol	12 mis a 15 mis

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw weithgareddau cynnal a chadw cylchol yn cael eu cynnal ar gyfer asedau troedffyrdd, goleuadau nac adeileddau.

13 Trefn Blaenoriaethu Cynlluniau Gwaith Priffyrdd

Mae asedau y nodir bod angen eu hatgyweirio'n sylweddol neu eu hamnewid wedi'u cynnwys ar raglen waith o gynlluniau posibl. Defnyddir trefn flaenoriaethu i nodi pa rai o'r cynlluniau arfaethedig y dylid eu cynnal yn ystod y flwyddyn/blynyddoedd dilynol.

Blaenoriaethu Cynlluniau

Yr Arweinydd Tîm (Strydlun) sy'n gyfrifol am gynnal rhaglen dreigl 3 blynedd o gynlluniau.

Caiff cynlluniau eu nodi gan arolygwyr a thrwy ddadansoddi gwybodaeth SCANNER.

Ceir gwerth blaenoriaeth ar gyfer pob cynllun gan ddefnyddio'r ffactorau canlynol:

Dosbarthiad y Ffordd

SCANNER

Asesiad Cyflwr ar y Safle

Hawliadau Trydydd Parti

Cwynion Cwsmeriaid

Llwybr bysiau

Costau Cynnal a Chadw Blaenorol

Atodiad A: Dyfyniadau o Ddeddf Priffyrdd 1980

Fel yr awdurdod priffyrdd mae'r cyngor yn ddarostyngedig i ofynion cyfreithiol sy'n cynnwys: Deddf Priffyrdd 1980,

- Adran 41; i gynnal y ffyrdd, y troedffyrdd a'r llwybrau beicio hynny sy'n '*Highways maintainable at public expense*'.
- Adran 58; yn datgan bod amddiffyniad statudol yn erbyn hawliadau trydydd parti yn cael ei ddarparu lle gall yr Awdurdod Priffyrdd bennu bod gofal rhesymol wedi'i gymryd i 'secure that the part of the highway to which the action relates was not dangerous for traffic' i lefel sy'n gymesur â maint y traffig cyffredin.

Adran 58: Special defence in action against a highway authority for damages for non-repair of highway.

(1) In an action against a highway authority in respect of damage resulting from their failure to maintain a highway maintainable at the public expense it is a defence (without prejudice to any other defence or the application of the law relating to contributory negligence) to prove that the authority had taken such care as in all the circumstances was reasonably required to secure that the part of the highway to which the action relates was not dangerous for traffic.

(2) At ddibenion amddiffyniad dan is-adran (1) uchod, rhaid i'r llys roi sylw yn benodol i'r materion canlynol:-

a) cymeriad y briffordd, a'r traffig y gellid yn rhesymol ddisgwyl iddo ei defnyddio;

b) y safon cynnal a chadw sy'n briodol ar gyfer priffordd o'r cymeriad hwnnw ac a ddefnyddir gan draffig o'r fath;

c) y cyflwr atgyweirio y byddai person rhesymol wedi disgwyl dod o hyd i'r briffordd ynddo;

d) a oedd yr awdurdod priffyrdd yn gwybod, neu a ellid yn rhesymol fod wedi disgwyl iddo wybod, fod cyflwr y rhan o'r briffordd y mae'r camau gweithredu yn ymwneud â hi yn debygol o achosi perygl i ddefnyddwyr y briffordd;

e) lle na ellid disgwyl yn rhesymol i'r awdurdod priffyrdd atgyweirio'r rhan honno o'r briffordd cyn i'r achos gweithredu godi, pa hysbysiadau rhybuddio o'i chyflwr oedd wedi'u harddangos,

ond at ddibenion amddiffyniad o'r fath, nid yw'n berthnasol bod yr awdurdod priffyrdd wedi trefnu i berson cymwys wneud neu oruchwylio'r gwaith o gynnal a chadw'r rhan honno o'r briffordd y mae'r weithred yn ymwneud â hi, oni bai ei bod hefyd yn cael ei brofi bod yr awdurdod wedi rhoi cyfarwyddiadau priodol i'r person cymwys mewn perthynas â chynnal a chadw'r briffordd a bod y person cymwys wedi dilyn y cyfarwyddiadau hynny.

Mae Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991 yn rhoi dyletswydd ar Ymgymerwyr Statudol i gynnal a chadw eu cyfarpar yn y Priffyrdd, ond mae wedi'i sefydlu mewn Cyfraith Achos y gallan nhw ddibynnu ar drefn Arolygu Diogelwch yr Awdurdod Priffyrdd i ryw raddau wrth amddiffyn Hawliadau.

Gall y Cyngor osgoi cael ei ddwyn yn gyd-atebol am gyfarpar diffygiol drwy gyflwyno Hysbysiad Adran 81 - Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991 i'r Cwmni Cyfleustodau pryd bynnag y bydd diffyg yn cael ei nodi gan yr Awdurdod ar y Briffordd.

Atodiad B: Gofynion Cymhwysedd

Mae CSS Cymru yn rheoli cynllun cadarnhau cymwyseddau. Defnyddiwyd y cynllun i allu cadarnhau cymhwysedd staff yr awdurdod mewn meysydd allweddol. Mae'r cynllun yn cynnwys y meysydd canlynol:

- Asesiad Cyflwr Gweledol (Lonydd Cerbydau)
- Asesiad Cyflwr Gweledol (Troedffyrdd)
- Arolygiad Pontydd/Adeileddau
- Arolygiadau Priffyrdd

Mae'r rhai sydd wedi'u hachredu gan y cynlluniau hyn wedi'u rhestru'n fewnol.

Atodiad C: Categorïau Hierarchaeth Asedau

Cerbytffyrdd	
Categori	**Disgrifiad (bras amcan o faint o draffig sydd ar y ffyrdd bob dydd)**
CHSR	Llwybr sy'n galluogi teithio rhwng lleoliadau o arwyddocâd rhanbarthol (NA, Nodir llwybrau strategol yn seiliedig ar eu pwysigrwydd rhanbarthol yn hytrach na maint y traffig)
CH1	Teithio rhwng lleoliadau (10,000 - 20,000)
CH2	Teithio rhwng lleoliadau (5,000 - 10,000)
CH3	Teithio rhwng lleoliadau (1,000 - 5,000)
CH4	Mynediad i dai (200 – 1,000)
CH5	Mynediad i eiddo (tai a ffermydd) (< 200)

Strwythurau	
Categori	**Disgrifiad**
Adeiledd Hanfodol	Adeiledd sy'n hanfodol i'r rhwydwaith, h.y. os yw wedi'i gyfyngu neu os nad yw'n gweithio, byddai'n achosi effaith andwyol sylweddol iawn fel oedi traffig mawr a llwybr gwyriad hir gyda'r potensial i effeithio ar wasanaethau pwysig eraill neu hollti cymunedol.
Adeiledd Pwysig	Adeiledd sy'n bwysig i weithrediad y rhwydwaith, h.y. pe bai wedi'i gyfyngu neu os nad yw'n gweithio ac y byddai hyn yn cael effaith andwyol ar weithrediad y rhwydwaith
Adeiledd Safonol	Pob adeiledd arall

Hierarchaeth Goleuadau Stryd

Nid oes hierarchaeth ar gyfer asedau goleuadau stryd sy'n cael eu rheoli gan Gyngor Bro Morgannwg. Mae'r holl asedau'n cael eu harchwilio ar yr un amlder ac yn cael eu hatgyweirio o fewn yr un amser ymateb.

Mae manylion yr hierarchaeth a ddyrennir i bob ased unigol yn cael eu cadw yn y system rheoli asedau Cadarnhau.

Atodiad D: Mathau o Ddiffygion a Lefelau Ymyrraeth

Mae'r canlynol yn rhestr o fathau o ddiffygion a lefelau ymyrraeth a ddefnyddir yn yr awdurdod.

Diffygion Critigol

Math yr Ased	Diffyg	Maint	Hierarchaeth	Cymeriad y Ffordd	Amser Ymateb
Y Cyfan	Mae sefyllfa lle mae'r swyddog arolygu yn ystyried y risg i ddiogelwch yn ddigon uchel i fod angen gweithredu ar unwaith, fel arfer yn cynnwys eitemau fel; Lôn gerbydau / troedffordd / beicffordd yn cwympo gyda risg uchel o ddamweiniau / colli rheolaeth; Gwifrau uwchben, coed neu adeileddau difrifol ansefydlog; Gwifrau byw agored; Dŵr sefydlog ynysig sydd â risg uchel o golli rheolaeth; Gwaith haearn ar goll neu ddifrifol ddiffygiol gyda thebygolrwydd uchel o achosi anaf i ddefnyddwyr y briffordd.	Ddim yn berthnasol. Diffinnir diffygion critigol gan eu potensial i achosi anaf ar unwaith nid yn ôl maint y diffyg	Cyfan	Ddim yn berthnasol. Diffinnir diffygion critigol gan eu potensial i achosi anaf ar unwaith nid yn ôl maint y diffyg	2 awr

yr amser ymateb ar gyfer diffyg critigol yw'r amser nes bod y safle’n ddiogel eto, gellir cyflawni hyn drwy gau'r cyfan neu ran o'r ffordd neu ffinio’r perygl. Mewn rhai achosion, efallai y bydd atgyweiriad yn bosibl ar unwaith, ond mewn sawl achos bydd y gwaith atgyweirio yn digwydd yn ddiweddarach

Diffygion Diogelwch

Ased Math	Math o Ddiffyg	Hierarchaeth	Meini Prawf Dimensiwn		Safonau Gofynnol Cenedlaethol CSSC		Cymhariaeth â Gofynion CSSC a Sylwadau
			Dyfnder/Uchder	Hyd a Lled	Dyfnder/Uchder	Hyd a Lled	
Cerbytffyrdd	Twll yn y ffordd	Cyfan	>40mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 150mm	> 50mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 150mm	Yn rhagori ar y Dyfnder / Uchder
	Allwthiad	Cyfan	>40mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 150mm	>75mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 150mm	Yn rhagori ar y Dyfnder / Uchder
Troedffyrdd	Twll yn y ffordd	Cyfan	>20mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 75mm	> 40mm	Dimensiwn llorweddol mwyaf yn fwy na 75mm	Yn rhagori ar y Dyfnder / Uchder

Canllaw yn unig yw'r safonau yn y tablau blaenorol. Dylid cyfeirio at Lawlyfr Cofnodi Diffygion Arolygu Priffyrdd CSSC. Mae'n rhan hanfodol o drefnau arolygu'r awdurdodau bod arolygwyr yn cael eu hyfforddi'n briodol. Wrth wneud hynny, gall arolygwyr ategu cais y safon gyda'u hasesiad eu hunain o ddiffygion unigol, a allai arwain at amser ymateb gwahanol.

Goleuadau Stryd

Y mathau o ddiffygion a'r amseroedd ymateb ar gyfer diffygion goleuadau stryd yw:

Categori Diffyg	Amser Ymateb
Trefn ddyddiol	10 diwrnod gwaith
Arwydd Rheoleiddio Goleuedig	
Tri neu fwy o Unedau Goleuo	
Swyddi Arferol Eraill	
Trefn nad yw'n Arferol	10 diwrnod gwaith
Arwydd Rheoleiddio Goleuedig	
Swyddi Arferol Eraill	
Argyfwng	
Gwneud perygl trydanol posibl diogel	2 awr
Atgyweirio bolardiau traffig dros dro	2 ddiwrnod gwaith